

NIEUWSBRIEF MISSIONAIR OVERLEG PARKSTAD

Jaargang 2023, oktober-november 2023

Inhoudsopgave

○ <i>Het mag geen naam hebben en toch....</i>	1
○ <i>Uit het overleg</i>	2
○ <i>Herfst- en gezinswandeling</i>	2
○ <i>De Drie Ringen</i>	3
○ <i>Heerlen Mondiaal</i>	3
○ <i>25 jaar Beweging van Barmhartigheid!</i>	3
○ <i>Nieuwe exhortatie van paus Franciscus over milieu en duurzaamheid</i>	4
○ <i>De roep om te luisteren: Inspiratiedag Groengelovig</i>	4
○ <i>Wereldmissiemaand Missio</i>	4
○ <i>Adventsactie</i>	5
○ <i>Europees onderzoek naar Laudato Si' in de praktijk</i>	6
○ <i>Vastenactie</i>	6
○ <i>Lezenswaardig, om te kijken of om deel te nemen</i>	6
○ <i>Colofon</i>	9

Het mag geen naam hebben en toch....

Enige jaren geleden was ik aanwezig op een studiedag in het Belgische Gent. De inleider hield een goedvol betoog over de noodzaak van maatschappelijke betrokkenheid van de kerk bij mensen aan de rand van de samenleving. Het exposé deed me denken aan de uitspraken van de Latijns-Amerikaanse Raad van Bisschoppen, CELAM, in 1968 in Medellín. Ik kon er dus geheel mee instemmen, maar kon het toch niet nalaten bij het vragenronde te wijzen op die overeenstemming met Medellín en de vraag te stellen wat de kerk in die afgelopen pakweg 40 jaar dan zoal gedaan had. Ik kreeg zowat de hele schare aanwezigen over me heen, die allerlei initiatieven opsomden die door plaatselijke kerkgemeenschappen genomen werden. Allemaal mooi en prijzenswaardig natuurlijk, was mijn antwoord, maar is dat niet, met alle respect, 'gerommel aan de marge'? Die vraag was natuurlijk olie op het vuur van de discussie. Alleen de aanwezige toenmalige bisschop van Gent viel me bij. Terwijl we in de rij stonden voor het middagbuffet, zei hij, bijna fluisterend, tegen mij: 'U hebt groot gelijk'.

Eenzelfde gevoel als in Gent bekwam me opnieuw toen ik de aankondiging van de nieuwe exhortatie van paus Franciscus las, een 'update' van Laudato Si'. Wat hebben we dan als kerk in de afgelopen pakweg acht jaar gedaan? Oké, er zijn allerlei instanties, wereldwijd en in Nederland, actief om het gedachtegoed van Laudato Si' uit te dragen. En er zijn groene en fairtrade-kerken in Nederland. Maar

in het 'katholieke' zuiden van ons land, in de bisdommen Den Bosch en Limburg, is vooral het aantal groene parochies heel gering. Geen enkele in Limburg, een paar in Den Bosch. En blijft het toch ook hier niet bij 'gerommel aan de marge' (opnieuw met alle respect voor al die initiatieven die genomen worden)?

'Er is in Nederland een groene bubbel van klimaatmensen, maar er zijn nog veel meer mensen die zich totaal niet met klimaatproblemen bezighouden', zegt Benito Walker, voormalig voorzitter van Youth for Climate¹. Kerken zouden natuurlijk een goede rol kunnen spelen om juist die laatste groep te kunnen bereiken. En je hoeft natuurlijk niet meteen welke snelweg dan ook te gaan blokkeren om in actie te komen voor meer duurzaamheid.

Eigenlijk hoop ik van harte dat er, niet lang na het verschijnen van die exhortatie over het milieu als update van Laudato Si', opnieuw een bisschop iets in mijn oor fluistert, of liever nog luid hardop zegt zodat iedereen het hoort: 'Deze keer hebt u geen gelijk, meneer'.

Uit het overleg

Vastenactie 2024

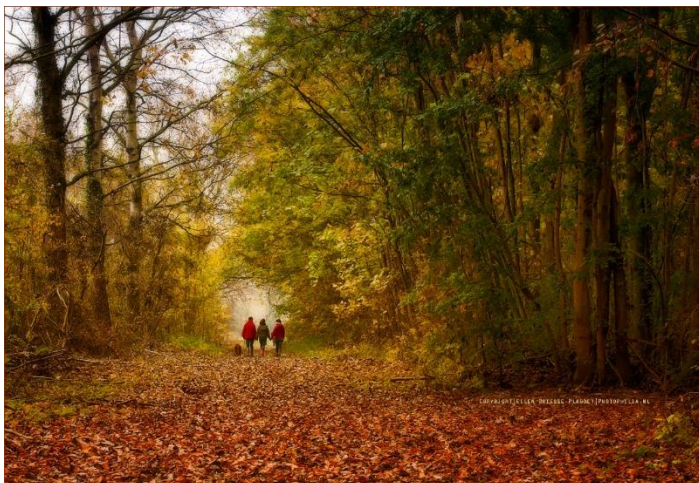
VASTENACTIE

Voor de Vastenactie van 2024 wordt opnieuw een eigen project ingediend door een aantal parochies in de beide dekenaten Heerlen en Kerkrade. Het gaat net zoals vorig jaar om een

agro-ecologisch project, als voortzetting van de aanleg van een agro-ecologische modelboerderij, die vorig jaar ondersteund is. Het project wordt ingediend bij het Missiebureau van het bisdom Roermond. Daarbij wordt gemikt op een bedrag van € 15.000,-.

In januari 2024 zal er weer een informatieavond gepland worden, maar zowel de datum als de plek daarvan zijn op dit moment nog niet bekend.

Herfst- en gezinswandeling

Op **zondag 19 november 2023** houden de St.-Josephparochie Heerlerbaan en het IVN in samenwerking met het Missionair Overleg Heerlen een herfst- en gezinswandeling. Vertrokken wordt om 13.30 uur vanaf de St.-Josephkerk aan de Dr. C. Meulemanstraat 1 te Heerlerbaan. Tijdens de ongeveer een uur durende wandeling kunnen deelnemende kinderen van alles verzamelen om daar bij terugkeer in de St.-Josephkerk een herfststukje mee te maken. Deelname is gratis.

¹ Trouw 23 september 2023, 'Hoe bereik je die grote groep die buiten de groene bubbel leeft?'

De Drie Ringen

Op de [webpagina van de Drie Ringen](#) Zuid-Limburg staat het programma van lezingen en bijeenkomsten voor de komende maanden.

Een paar activiteiten willen we er kort uitlichten. Zie voor de precieze plek en de aanvangstijd de verdere gegevens onder de link.

- **Woensdagmiddag 11 oktober 2023:** [Kennismaken met het soefisme.](#)
- **Dinsdagavond 7 november 2023:** [SINTERKLAOS WIE GELOOFT DAAR NU NIET IN??](#)
- **Dinsdagavond 21 november 2023:** [LAAT KERSTMIS JE NIET AFPAKKEN](#) PERSPECTIEF OP HET KERSTVERHAAL DOOR PASTOR HUUB SCHUMACHER
- **Woensdagmiddag 29 november 2023:** [IMMANUEL KANT EN DE WRIJVING TUSSEN THEORIE EN PRAKTIJK.](#)

Heerlen Mondiaal

Heerlen Mondiaal (HM) bestaat uit diverse groepen die actief zijn op het gebied van mondiaal vormingswerk en ontwikkelingssamenwerking in Heerlen en omgeving.
Website: www.heerlenmondiaal.nl.

Filmvertoning Tanja - Dagboek van een guerrillera in filmhuis De Spiegel in Heerlen

Filmhuis De Spiegel (Stationsplein 5 in Heerlen) vertoont **maandag 2 oktober 2023** om 20.00 uur de [film Tanja - Dagboek van een guerrillera](#) over de Nederlandse studente Tanja Nijmeijer, die zich in Colombia aansloot bij de FARC, op dat moment het grootste guerrillaleger ter wereld. Regisseur Marcel Mettelsiefen wist langzaam het vertrouwen van Tanja Nijmeijer te winnen om deze documentaire te realiseren en schetst volgens Trouw een genuanceerd beeld.

Voorafgaand aan *Tanja - Dagboek van een guerrillera* verzorgt Armand Leenaers een inleiding. Hij is kenner en liefhebber van Latijns-Amerika en was bestuurslid van het Latin American Film Festival (LAFF) in Utrecht.

25 jaar Beweging van Barmhartigheid!

beweging van
barmhartigheid

De Beweging van Barmhartigheid viert komende tijd haar 25-jarig bestaan met inspirerende bijeenkomsten en mooie ontmoetingen. Van harte word je uitgenodigd voor de opening van het jubileumjaar op **zondag 8 oktober 2023**. De

ingrediënten: een ruimte vol mensen die compassie en een warm hart toedragen, zes kunstenaars die het thema barmhartigheid in relatie tot maatschappelijke vraagstukken in hun kunst verwerken én de inspirerende locatie van ZIN in Vught. Kijk voor meer informatie en aanmelding op [Opening jubileumjaar](#). De jubileumviering zelf vindt plaats op **zaterdag 16 december 2023** in Vught en draagt als titel: [‘Barmhartigheid op de kaart’](#).

Nieuwe exhortatie van paus Franciscus over milieu en duurzaamheid

Op de feestdag van Sint Franciscus verschijnt er een exhortatie, een aansporing, van de hand van paus Franciscus als een 'update' van Laudato Si'. Deze update is nodig vanwege 'de meest recente extreme weersomstandigheden en catastrofes die mensen op vijf continenten treffen', laat het Vaticaan weten. Volgens de paus is er sprake van '[een zinloze oorlog tegen ons gemeenschappelijke huis](#)'. Het is nog even afwachten wat deze **Laudato Si' deel twee** zal inhouden, maar een tipje van de sluier wordt al opgelicht op de [webpagina van Laudato Si' International](#).

Woensdag 4 oktober 2023 is ook de sluiting van de Scheppingsperiode, die op vrijdag 1 september 2023 is begonnen. De [Laudato Si' Alliantie Nederland](#) heeft samen met het Belgische [Ecokerk](#) allerlei bezinnende en verbindende ideeën verzameld in een te downloaden [inspiratiegids](#), inclusief liturgieën voor vieringen op bij voorbeeld zondag 1 oktober 2023 of op woensdag 4 oktober 2023.

Op die 4de oktober 2023 begint om 15.00 uur Nederlandse tijd een [afsluitende internationale gebedsviering](#), die per internet gevolgd kan worden. Het verschijnen van de exhortatie is natuurlijk ook een goede aanleiding om de film [The Letter](#) in de parochie of de gemeenschap te vertonen.

De roep om te luisteren: Inspiratiedag Groengelovig op zaterdag 21 oktober 2023 in De Basiliek in Veenendaal

Laat je inspireren door prikkelende speeches, ontdek de laatste ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en ontvang theologisch onderwijs over ecologische gerechtigheid tijdens de inspiratiedag '[De roep om te luisteren](#)'. In workshoprondes kun je je verdiepen in specifieke thema's en de afsluitende netwerkbijeenkomst geeft je alle kans om mensen te ontmoeten die net als jij op zoek zijn naar een levensstijl die recht doet aan mens en natuur. Deze dag ontdek je welke concrete stappen jij kunt zetten om thuis, in je kerk en in je omgeving het verschil te maken.

Tickets kunnen besteld worden via [deze website](#). Deelname kost € 45 per persoon. Tot 9 oktober 2023 kunnen nog kaartjes tegen een gereduceerd tarief à € 39,50 besteld worden. Groepen vanaf 5 personen krijgen 20% korting. Studenten betalen € 15.

Wereldmissiemaand oktober 2023

Onder de titel 'Met brandend hart' (Lucas 24,32) voert Missio dit jaar de campagne voor de Wereldmissiemaand. Op **zaterdag 7 en zondag 8 oktober 2023** is het Wereldmissiedag voor de kinderen.

Missiezondag valt dit jaar op **zondag 22 oktober 2023**.

Missio laat u kennismaken met de christenen in Libanon. Libanon was voor de christenen in de regio lange tijd een veilige haven. Het enige land in het Nabije Oosten waar ze geen minderheid vormen en waar geen staatsgodsdienst is. Maar de laatste jaren is Libanon in een ongekende crisis beland. Dagelijks verlaten mensen het land, onder wie veel christenen. Inmiddels is naar schatting nog slechts een derde deel van de bevolking christelijk.

De explosie in de haven van Beiroet in 2020 was de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen. Omdat de staat niets doet, proberen kerkelijke en religieuze gemeenschappen er te zijn voor de mensen. De christenen in Libanon hebben een hart dat brandt van naastenliefde en van de overtuiging en missie daar te zijn waar mensen in moeilijkheden zijn. Zij verlaten het land niet, zij blijven, om een bron van hoop te zijn. De bijbehorende projecten zijn 1) [Pastoraal werk in Beiroet](#) en 2) [Help Syrische vluchtelingen](#).

Voor pastores en MOV-groepen in de parochies heeft Missio materialen ter beschikking om aan de Wereldmissiemaand de nodige aandacht te geven. Er is een [informatiefolder](#) en een [kinderkrant](#). Er zijn brochures beschikbaar met [liturgie voor missiezondag](#) en [liturgie met kinderen](#). Ten slotte zijn ook een [artikel voor het parochieblad](#) en de [boodschap van paus Franciscus](#) te downloaden. Al deze materialen in gedrukte vorm en posters en spaarzakjes kunnen besteld worden via de [Bestellijst](#).

Adventsactie 2023: Alle kinderen mogen kind zijn

Dit jaar besteedt [Adventsactie](#) extra aandacht aan het belangrijke onderwerp **kinderarbeid**. Ieder kind heeft recht op een gezond leven, op een

opleiding en bescherming. Het klinkt vanzelfsprekend, maar toch zijn er tientallen miljoenen kinderen die niet of nauwelijks naar school gaan. In plaats van onbezorgd te spelen en te leren, maken ze lange dagen om wat geld te verdienen, vaak onder gevaarlijke en ongezonde omstandigheden. Denk aan kinderen die in de mijnbouw werken, in fabrieken of in de brandende zon op plantages. De kans dat deze kinderen later een goed inkomen kunnen verdienen en aan het zware, onderbetaalde werk kunnen ontsnappen is klein: ze hebben immers nauwelijks tot geen gelegenheid gehad een opleiding te volgen.

Vier projecten staan centraal tijdens de Adventsactie van 2023. Dat zijn (klik voor meer informatie op de link):

- [Onderwijs voor kinderen in baksteenfabrieken in India](#)
- [Jonge mijnwerkers naar school in DR Congo](#)
- [Jonge migranten uit Bangladesh kwetsbaar voor misbruik](#)
- [Schooldiploma voor werkende kinderen in Pakistan](#).

Via de [webshop van Vastenactie/Adventsactie](#) is drukwerk zoals posters, folders en zakjes te bestellen. Verder kunnen logo's, projectfoto's, parochiebladartikelen, projectinformatiepapers, QR-code en *Bouwstenen voor vieringen* gedownload worden.

ADVENTSACTIE

EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

Europees onderzoek naar Laudato Si' in de praktijk

De Europese Laudato Si' Alliantie (ELSiA) doet een onderzoek naar hoe parochies en maatschappelijke organisaties in de afgelopen jaren inspiratie hebben gevonden in Laudato Si' en hoe men gemotiveerd is om de manier van werken aan te passen: bij voorbeeld in dialoog gaan met mensen/groepen waarmee men eerder niet samenwerkte, de stem van de natuur, de jongeren en kwetsbaren mee laten tellen in overwegingen, in vieringen aandacht besteden aan de schepping of in alles te beseffen dat we als mens onderdeel zijn van onze omgeving. De resultaten zullen officieel gepresenteerd worden in de Laudato Si' Week in mei 2024 in het Vaticaan.

Ook jouw parochie of organisatie kan deelnemen en de vragen beantwoorden door een email-adres te versturen naar deze [link](#). Vervolgens krijgt men de link naar de website om de vragen te beantwoorden, toegestuurd. Het is mogelijk om de enquête in het Nederlands in te vullen.

Vastenactie

VASTENACTIE

De Vastenactie van 2024 werpt al haar schaduw vooruit. Thema zal zijn: *Leven in een veranderende wereld*, met aandacht voor een project in Masvingo in Zimbabwe.

In november 2023 staan de startdagen van de Vastenactie 2024 gepland. Uiteraard is er informatie over het campagneproject in Zimbabwe met het verhaal van Thandekile. Deze jonge weduwe staat voor grote uitdagingen om te overleven met haar kinderen omdat door lange droge periodes, afgewisseld met heftige regenval en overstromingen, het verbouwen van groente veel moeilijker is geworden. Daarnaast zullen nog diverse andere onderwerpen aan bod komen, zoals het katholieke sociale denken, agro-ecologie & groen geloven en rechten voor de natuur.

De startdag voor het bisdom Den Bosch, tezamen met het bisdom Breda, is op **zaterdag 4 november 2023** in het Cultureel Centrum De Boodschap, Nassaulaan 62 te Rijen.

Aanmelden via info@vastenactie.nl. Voor Limburg is de startdag op **zaterdag 18 november 2023**, de locatie in Roermond was bij het samenstellen van deze Nieuwsbrief nog niet bekend. Aanmelden kan via info@missiebureau.nl. Na inschrijving ontvangt men een bevestiging met nadere informatie.

Vastenactie heeft overigens sinds kort in de persoon van Suzanna Louwerse een nieuwe medewerkster relatiebeheer parochies. Zij is bereikbaar via het emailadres suzanna.louwerse@vastenactie.nl of per telefoon 06- 86816245.

Lezenswaardig, om te kijken of om deel te nemen

Katholieke Sociale Leer

Van de hand van Guus Prevoo verschijnen er in [het parochieblad van parochiefederatie De Pelgrim Simpelveld](#) korte artikelen van rond één A4-tje over de katholieke sociale leer. Inmiddels zijn er drie artikelen verschenen, een aantal staat nog op stapel. Wie de artikelen voor zijn of haar eigen parochie of werkkring zou willen gebruiken, kan een [email](#) sturen. Je krijgt dan de artikelen in Word toegezonden en je kunt ze voor gebruik in je eigen achterban desgewenst aanpassen.

Christus op de koude steen

Christus op de koude steen is een afbeelding van een bijna naakte man, zittend op een verhoging, een rots of een muurtje, de handen en voeten gebonden, met een doornenkroon op het hoofd. Het is de verbeelding van de Christusfiguur, vlak voor zijn kruisiging op de Schedelplaats oftewel Golgotha. De betiteling *Christus op de koude steen* gaat terug op het boek Vita Christi van veertiende-eeuwse auteur Ludolf van Sachsen.

Wie meer wil weten over deze afbeelding of wellicht een onderwerp zoekt voor een lezing kan terecht bij [Winfried Timmers](#), tel. 06-45606119. Of op [zijn website](#).

Misschien moet je iets lager mikken

In het huis waarin Milio van de Kamp opgroeit is regelmatig geen licht of warm water en in de buurt waar hij woont is criminaliteit aan de orde van de dag. Toch lukt hem uiteindelijk wat zovelen niet lukt: ontsnappen uit de armoede. Hoewel zijn docent hem adviseert 'iets lager te mikken', slaagt hij erin vanuit het vmbo de universiteit te bereiken. Maar de sociale stijging komt niet zonder offers. In [Misschien moet je iets lager mikken](#) vertelt Milio aan de hand van zijn eigen ervaringen over de impact van armoede en kansenongelijkheid.

Vervreemding van je familie, je nergens volledig thuis voelen, hoge schulden, depressie. Steeds weer loopt hij tegen de stigma's rondom armoede aan. Dit boek legt glashelder de complexiteit van maatschappelijke ongelijkheid bloot.

Het is geen lofzang op het idee dat je alles kunt bereiken mits je hard genoeg je best doet. Wél is het een erkenning van de onvoorstelbare veerkracht van mensen die van jongs af aan geconfronteerd worden met hun ongelijke startpositie in het leven.

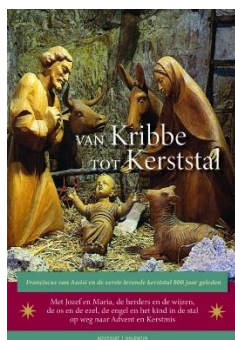
Laudato Si' Alliantie Nederland heeft een nieuwe projectcoördinator.

Per 1 september 2023 heeft Jurijn Timon de Vos (links op de foto) het stokje overgenomen van Daan Savert (rechts). Tot voor kort deed De Vos promotieonderzoek naar de katholieke identiteit van de Radboud Universiteit. Ook was hij betrokken bij de oprichting van het Laudato Si'-instituut aan diezelfde universiteit. Nu gaat de 28-jarige historicus eco-sociale projecten opzetten en coördineren. Dit betekent dat de staf

nu bestaat uit Jurijn Timon de Vos en Matty van Leijenhorst (midden). Zij werken, samen met alle alliantieleden graag met iedereen samen om [Laudato Si' in Nederland](#) te verspreiden en inhoud te geven.

Van kribbe tot kerststal

In dit door [Adveniat](#) uitgegeven boek staan verhalen van Erik Borgman over de hoofdfiguren rondom de kerststal. Gebeden over Jozef, Maria, De herders en de wijzen, het kind in de stal, de os en de ezel. Meditaties bij de zondagen. Inspirerende gebeden en verhalen van markante protestanten en katholieken uit Nederland en Vlaanderen. Ook is er gedacht aan (klein)kinderen. Voor iedere Adventszondag is er speciaal voor hen een gedeelte in het boek met gebeden. Bestellen kan via [deze website](#). Het boek kost € 9,99 per stuk. Bij bestellingen van 100 of meer exemplaren betaalt men € 4,00 per stuk.

Mars voor klimaat & rechtvaardigheid zondag 12 november 13.00 uur Amsterdam

De problemen in Nederland en de rest van de wereld stapelen zich op. Hitterecords worden keer op keer verbroken en extreem weer is aan de orde van de dag. Mensen worden gediscrimineerd. Veel bedrijven draaien recordwinsten terwijl de inkomens achterblijven. We kunnen geen betaalbare woonruimte krijgen, voedsel wordt duurder en steeds meer mensen komen in armoede terecht. Al deze problemen hangen bovendien samen: van de klimaatcrisis, racisme, biodiversiteitscrisis en armoede tot de wooncrisis. Als de politiek nu geen actie onderneemt, wordt dit alleen maar erger.

Terwijl de crisis nu is, faalt de politiek om met goede oplossingen te komen. De broodnodige omslag naar een duurzame en rechtvaardige samenleving blijft uit. Daarom gaan wij op **zondag 12 november 2023** in Amsterdam de straat op en organiseren we een grote mars voor Klimaat en Rechtvaardigheid. Vlak voor de cruciale Tweede Kamerverkiezingen. Als we met zijn allen de straat opgaan, kan de politiek niet meer om ons heen. Dus: help mee om dit de grootste mars ooit te maken!

Wat Je Wél Kunt Doen

Steeds meer mensen beseffen dat het vijf voor twaalf is wat betreft het klimaat en willen duurzamer leven. Juist daarom is het belangrijk om te weten met welke keuzes je nu echt verschil maakt en je ecologische voetafdruk verkleint. Want hoe veranderen we de wereld en ons eigen gedrag? En hoe houd je vol?

In '[Wat je wél kunt doen](#)' wijst Alfred Slomp op de Groene Vijf waarmee je de meeste impact maakt: anders reizen, anders eten, energiezuinig wonen, minder nieuwe spullen kopen en werken aan een systeemverandering. Hij beschrijft niet alleen de dilemma's, uitdagingen en kansen, maar geeft vooral veel praktische tips die jij vandaag al kunt toepassen.

'Wat je wél kunt doen' is een praktische en haalbare gids voor iedereen die niet bij de pakken neer wil zitten maar in actie wil komen, om zo zelf en samen met anderen het verschil te maken.

Museum de Schat van Simpelveld

Ook nu de speciale tentoonstelling Siebold's Dream ten einde is, blijft een bezoek aan [museum de Schat van Simpelveld](#) de moeite waard. Het museum geeft een beeld van de werkzaamheden van de [zusters van het Arme Kind Jezus](#) wat betreft de opvang van kinderen zonder thuis en hun inspanningen om daarvoor via het maken van liturgische kleding en wassen beelden voldoende geld in het laadje te krijgen. Op afspraak (minimaal één week van tevoren) zijn rondleidingen mogelijk. Zie voor alle benodigde informatie [Plan je bezoek](#).

Colofon

De Nieuwsbrief is een tweemaandelijks digitale uitgave van het Missionair Overleg Parkstad, een overlegplatform van de missionaire werkgroepen die in de parochies van de dekenaten Heerlen en Kerkrade werkzaam zijn.

De Nieuwsbrief wordt gratis verspreid. Wie een exemplaar wil ontvangen, kan een e-mailtje sturen naar het redactieadres. Kijk ook regelmatig op www.missionairoverleg-parkstad.nl/, waar de laatste nieuwtjes staan.

Redactie: Guus Prevoo (guus.prevoo@home.nl, 06-27553005). Kopij voor het volgende nummer (oktober-november 2023) dient vóór **vrijdag 24 november 2023** ingeleverd te worden.

